

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Факультет психології

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
навчальної роботи

Алла МОСКАЛЕНКО

31 серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
для студентів

галузі знань **01 Освіта/педагогіка**
спеціальності **014 Середня освіта**
предметної спеціалізації **014. 03 Середня освіта (історія)**
освітнього рівня **бакалавр**
вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2019/2020
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладачі: **Надія КУЗЬМЕНКО**, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, **Ілона МАРІУЦ**, кандидат педагогічних наук, асистент кафедри

Пролонговано: на 2020/21 н.р. Москаленко (підпис) (ПІБ) «31» 08 2020 (дата)
на 2021/22 н.р. Москаленко (підпис) (ПІБ) «30» 08 2021 (дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» 20__ (дата)

Розробники: **Надія КУЗЬМЕНКО**, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки:
Ілона МАРІУЦ, кандидат педагогічних наук, асистент кафедри

Затверджено

«29» серпня 2019 року

Завідувач кафедри

Маш - проф. Марушкевич А.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «29» серпня 2019 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету психології

Протокол № 1 від «31» 08 2019 року

Голова науково-методичної комісії Корольов (Корольов Д.К.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
«31» 08 2019 року

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол № 4 від «11» 09 2019 року

Голова науково-методичної комісії Роб ()
(підпис) (прізвище та ініціали)
« » _____ 2019 року

1. Мета дисципліни - надання студентам систематизованих знань, розкриття закономірностей освітнього процесу, формування у них комплексних компетентностей для роботи в закладах освіти у відповідності до державних стандартів, вимог МОН України. уміння забезпечувати педагогічне спілкування, впливати на розвиток морально-етичних якостей та цінностей особистості.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

- 1) успішне опанування курсу «Педагогіка», «Психологія».
- 2) усвідомлення значення цілеспрямованого навчання і виховання особистості;
- 3) володіння елементарними навичками формування основних регуляторів діяльності і поведінки в групі.

3. Анотація навчальної дисципліни:

У курсі «Педагогіка середньої освіти» розкриваються основні поняття та категорії педагогіки середньої освіти, методи науково-педагогічних досліджень, складові дидактики та теорії виховання (їх принципи, методи, прийоми, види, засоби, напрями розвитку тощо), наукові засади управління сучасною школою. Відбувається формування педагогічного мислення, навчання аналізу педагогічної дійсності, свідомому оволодінню професійно-педагогічними вміннями та навичками. Зміст розкривається у двох модулях. Значна увага приділяється стилям та методам спілкування педагога з учнями, новітнім освітнім технологіям, виконанню самостійних та творчих письмових робіт, підготовці мультимедійних презентацій, написанню есе на педагогічну тематику. Важливе місце в курсі відводиться набуттю практичних умінь і навичок для застосування у професійно-визначальних ситуаціях діяльності вчителя середньої школи.

4. Завдання вивчення дисципліни полягають у формуванні *загальних компетентностей* в числі яких: здатність до абстрактного мислення, пошуку, опрацювання, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. *Фахових компетентностей* серед яких: здатність до впровадження ефективних освітніх технологій, інтерактивних методів навчання; здатність до педагогічного спілкування на засадах суб'єкт-суб'єктної взаємодії; здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації протягом педагогічної діяльності.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	% у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Зміст, характеристика, основні поняття та категорії, основні підходи до педагогіки у контексті розвитку сучасної освіти	<i>лекція</i>	<i>презентація виконання самостійних завдань, написання есе</i>	40%
1.2	Теоретико- практичні основи процесу навчання, його закономірності та принципи, методи, засоби, зміст освіти, документальний супровід	<i>семінарське заняття</i>		
1.3	Методи навчання, форми організації навчання, види навчальних занять, засоби	<i>лекція</i>		
1.4	Визначення, зміст, структура, функції, принципи, методи, засоби процесу виховання, його технології	<i>семінарське заняття</i>		
2.1	Уміти впроваджувати результати наукових досліджень у навчально-виховну практику, відповідально здійснювати виховну роботу	<i>лекція</i>	<i>аналіз, оцінювання, виконання практичних завдань, презентація, МКР</i>	40%
2.2	Володіти технологіями педагогічної майстерності, методами управління закладом освіти	<i>семінарське заняття</i>		
2.3	Вміти самостійно збирати, опрацювати та критично аналізувати, узагальнювати інформацію з різних джерел	<i>лекція</i>		
2.4	Уміти застосовувати набуті знання на практиці, адаптуватися до нових ситуацій	<i>семінарське заняття</i>		
3.1	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	<i>підготовка виступів, презентацій</i>	<i>оцінювання презентацій, виступів</i>	20%
3.2	Здатність оволодівати сучасними знаннями	<i>лекції, підготовка доповідей, розв'язання практичних завдань</i>	<i>контрольні завдання</i>	
3.3	Здатність будувати міжособистісні стосунки, працювати в групі	<i>обговорення конфліктних ситуацій, процесу написання творчої роботи.</i>	<i>вправи, есе</i>	
4.1	Автономно і відповідально усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики	<i>захист творчої роботи, МКР</i>	<i>виконання практичних завдань</i>	

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання:

Результати навчання дисципліни (ОК.23)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	4.1
Програмні результати навчання												
ПРН1. Знати сучасні теоретичні та практичні основи навчання історії в основній (базовій) та профільній середній школі.	+	+	+	+			+		+	+		
ПРН 6. Знати норми, критерії оцінювання знань, умінь учнів та отримання від них зворотного зв'язку.	+	+									+	+
ПРН 7. Знати сучасні інтерактивні методи навчання учнів; форми організації навчання та специфіку застосування новітніх освітніх технологій в основній (базовій) профільній середній школі	+				+	+	+		+			
ПРН 11. Вміти формувати критичне мислення в учнів	+	+	+		+							+
ПРН 12. Вміти планувати, організовувати та аналізувати різноманітні види навчальних і позааудиторних занять.	+										+	
ПРН 13. Уміти використовувати найбільш ефективні методи навчання, виховання і розвитку учнів.	+	+	+	+		+	+	+				
ПРН 14. Вміти вести науково-методичну роботу, застосовувати дослідно-експериментальні форми педагогічної діяльності		+			+		+					
ПРН 16. Уміти переносити систему наукових історичних знань у площину навчального предмета історії, чітко і логічно розкривати основні теорії та етапи розвитку історичної науки	+					+	+					
ПРН 17. Уміти застосовувати методичні підходи і сучасні технології навчання історії з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів.			+					+	+			+
ПРН 20. Вміти забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів в освітньо-виховному процесі та позаурочній діяльності, в літніх дитячих оздоровчих таборах			+							+		

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання студентів:

Семестрове оцінювання:

	ЗМ1		ЗМ2	
	<i>Min. – 30 балів</i>	<i>Max. – 50 балів</i>	<i>Min. – 30 балів</i>	<i>Max. – 50 балів</i>
Реферат, презентація	12	20	12	20
Виконання практичних завдань	6	10	6	10
Завдання для самостійної роботи (освітній проект)	12*1 = 12	20*1 = 20	12*1 = 12	20*1 = 20
3 мінімальна/максимальна оцінка, яку може отримати студент.				
2 мінімальна/максимальна залікова кількість робіт чи завдань.				

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 40 балів* для одержання допуску до заліку *обов'язково виконати творче завдання підвищеної складності*. Рекомендований мінімум для допуску до заліку – 60 балів¹.

7.2. Організація оцінювання:

Оцінювання студентів здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час занять оцінюються: доповідь, презентація, реферат, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи. Максимальна кількість балів за роботу протягом семестру дорівнює 100. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів.

7.3. Шкала відповідності оцінок:

60 – 100	Зараховано / Passed
1 – 59	Не зараховано /Fail

¹ У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та передача МКР і ПКР здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план

№ п/п	Назва теми	лекції	семінари	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки. Теорія освіти і навчання (дидактика)				
1	Система освіти в Україні	2		4
2	Розвиток педагогіки як науки і навчальної дисципліни: історичний аспект	2	2	5
3	Зміст освіти в сучасній середній школі	2	2	4
4.	Дидактика – теорія освіти і навчання	4		4
5.	Загальні методи і засоби навчання. Форми організації навчання	4	2	4
6.	Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів	2	2	4
Змістовий модуль 2. Теорія виховання. Педагогічний менеджмент				
7.	Теоретичні основи виховання. Процес виховання.	2	2	4
8.	Зміст виховання	2		4
9.	Методи, прийоми та засоби виховання	4	2	4
10	Форми організації виховання учнів середньої школи	2		4
11.	Школознавство	4	2	5
	ВСЬОГО	30	14	46

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій – **30 год.**

Семінари – **14 год.**

Самостійна робота – **46 год.**

9. Рекомендовані джерела: *Основні:*

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>.

4. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні // Освіта України. №94. 2004. 3 грудня.

5. Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (Введено в дію наказом ректора № 170-32 від 11 квітня 2022 року) [Електронний ресурс]: – шлях доступу.–

https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf

6. Педагогіка: підруч. / А. А. Марушкевич, Є.С. Спіцин – К.: ВПЦ «Київський університет», 2019. – 383 с.

7. Професійно-педагогічна компетентність науково-педагогічного працівника: навчальний посібник /А.А. Марушкевич, Н.М. Кузьменко, О.В. Плахотнік, Є.С. Спіцин, М.В.Жиленко/ за заг. ред. докт. пед. наук, проф. А.А. Марушкевич. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2017. 112 с.

8. Професійно-педагогічна підготовка викладача: колективна монографія /А.А. Марушкевич, Н.М. Кузьменко, О.В. Плахотнік, Є.С. Спіцин та ін. / за заг ред А.А.Марушкевич. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. 399 с.Власова О.І., Марушкевич А.А. Основи психології та педагогіки. Київ, 2010

Додаткові:

1. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки. Посібник для студентів. Дрогобич, 2003.

2. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник. К., 2001.

3. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. Київ, 1997.

4. Ковальчук В.В., Мойсеєв Л.М. Основи наукових досліджень: Навч. посібник. Київ, 2005.

5. Кузьминський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Завдання і ситуації. Київ, 2003.

6. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання. Х., 2002.

7. Мазоха Д.С., Опанасенко Н.І. Педагогіка: Навчальний посібник. Київ:, 2005.

8. Мартинюк В.І. Національне виховання. теорія і методологія. К., 1995.

9. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні // Освіта України. №94. 2004. 3 грудня

10. Положення про загальноосвітній навчальний заклад. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 778.Урядовий кур'єр від 15.09.2010.№ 170.

11. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти (редакція від 29.06.2006р.)

12. Сорока Г.І. Сучасні виховні системи та технології. – Х., 2002.

13. Ступарик Б.М. Національна школа: Витоки, сучасність. К., 1998.

10. Додаткові ресурси:

Зміст лекційних занять, презентації, завдання для підготовки до семінарів, практичні завдання, педагогічні задачі, питання для самоперевірки можна отримати через електронну пошту викладача nadia21@knu.ua